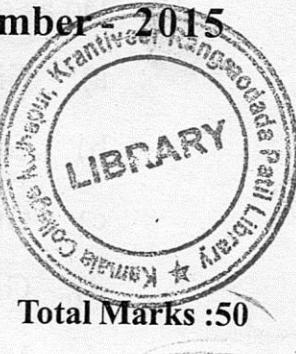

Seat No.	
-------------	--

B.A.(Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015
ENGLISH (Compulsory) (Paper - A) (New)
English For Communication
Sub. Code: 58420

Day and Date : Wednesday, 18- 11 - 2015

Time : 12.00 noon. to 2.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) A) Rewrite the following choosing the correct alternative: [5]

- a) _____ is not good at bargaining.
  - i) Montu
  - ii) Gouri
  - iii) Samar
  - iv) Bali
- b) The frog was screaming in the jaws of _____.
  - i) a cat
  - ii) a snake
  - iii) a dog
  - iv) a wolf
- c) The school-children expressed their desire of learning about _____.
  - i) T.V.
  - ii) English Language
  - iii) Sports
  - iv) Computer
- d) In the poem Grass Words, the Grass is used as _____.
  - i) Simile
  - ii) Metaphor
  - iii) Personification
  - iv) Repetition
- e) The Bougainvillea is written by _____.
  - i) Kamala Das
  - ii) Ruskin Bond
  - iii) Sudha Murthy
  - iv) Romen Basu

B) Do as directed: [5]

- a) Give synonym for 'puzzled'.
- b) Give antonym for 'long'.
- c) Give the adverb of 'loud'.
- d) Give the noun form of 'cool'
- e) Make a new word by adding suffix to 'chief'

Q2) A) Answer any three of the following in two to three sentences each: [9]

- a) How did the respective family of Samar and Gouri receive them after the mile race?
- b) What did the poet hear and see in the poem 'A Frog Scream'?
- c) Why did the writer decline the Thandappa's gift?
- d) How is the working condition of men contrasted with that of Grass in the poem?
- e) Why did Kamala feel lonely?

B) Write short notes on any two of the following in about 50 to 60 words each: [6]

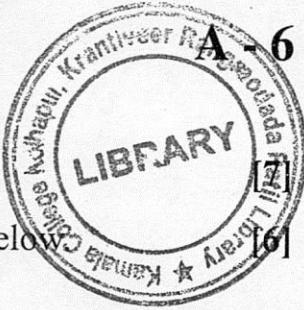
- a) Family background of Gouri..
- b) The release of the frog and the poet's attitude.
- c) The Thandappa.

Q3) a) Write a description of your teacher. [6]

b) Write description of the Cell-phone(Mobile) which you have seen. [6]

Q4) a) Write a daily routine of a college student.

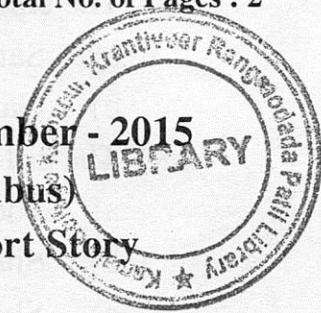
b) Narrate the following, making use of points given below

Thirty six students _____ 18 colleges _____ in the competition. There _____ four rounds of debating _____ an elimination _____ of impromptu speeches. For the latter round, students _____ a topic and fifteen minutes of _____ time. The teams _____ for the finals. The topic _____ "Cell- Phone should be banned in schools and colleges." It _____ competition. Both the teams _____ from the audience. The result _____ after half an hour _____ and Vidya Vihar team _____ the trophy, but Sham muzumdar of National School _____ the first prize.

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015**ENGLISH (Optional) (Paper - I) (New Syllabus)****Introduction to the English Literature: The Short Story****Sub. Code : 58445****Day and Date : Monday, 16 - 11 - 2015****Total Marks : 50****Time : 3.00 p.m.to 5.00 p.m.****Instructions : 1) All questions are compulsory.****2) Figures to the right indicate full marks.****Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternatives.****[10]**

- i) Bishamber lived in _____.
 a) Bombay   b) Calcutta
 c) Madras   d) Delhi
- ii) Rakesh was born in the month of _____.
 a) February   b) October
 c) March   d) May
- iii) When Rakesh was nine years old, the tree was _____.
 a) Ten   b) Three
 c) Five   d) Four
- iv) _____ was in the American Consular Service.
 a) Ramesh   b) Ram
 c) Rakesh   d) Ramsay
- v) One evening at dinner the conversation drifted to the subject of _____.
 a) Gems   b) Rings
 c) Pearls   d) Daimonds

- vi) The children were to be driven to the _____.
a) Sands of Jaghborough   b) Station of Jaghborough
c) Garden of Jaghborough   d) Shopping of Jaghborough
- vii) The girl-cousin of Nicholas cried when they were going to picnic as _____.
a) She was sorry of Nicholas
b) She was alone
c) She scraped her leg against the step of the carriage
d) None of the above
- viii) The old man buys noodles worth only _____.
a) A silver coin   b) A copper coin
c) A rupee   d) Ten rupee
- ix) _____ gives the silver coin to the old man.
a) Passerby   b) The child
c) The vendor   d) The shopkeeper
- x) Bishamber asked the address of Chakravarti to _____.
a) Servant   b) Makhan
c) Phatik   d) Mother

Q2) Write answer the following questions in about 250 words each: (2 out of 3)

[20]

- a) Write a critical appreciation of the story Mr. Know-All.
b) Relationship between Rakesh and his grandfather.
c) What does the old man do for his grandson? Point out the motive behind his action.

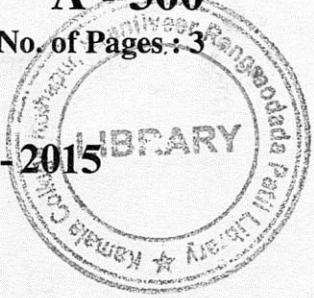
Q3) Write a short note on the following in about 100 to 120 words each: (4 out of 6)

[20]

- a) Sketch the character of Nicholas
b) Phatik Chakravarti
c) Setting in a short story
d) Point of view in a short story
e) Types of character in a short story
f) Climax in a short story

XXXX

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015

ADDITIONAL ENGLISH - I

Short Story A form of Literature (New)

(Compulsory) (Paper - I) (Revised)

Sub. Code : 58431

Day and Date : Thursday, 19 - 11 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon. to 2.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternatives: [10]

- i) The beautiful dress of Mithalde costs _____.
 a) 400 francs   b) 500 francs
 c) 600 francs   d) 700 francs

- ii) Guy de Maupassant is _____ writer.
 a) a Russian   b) an Irish
 c) a French   d) a Scottish

- iii) Madam forestier used to keep the necklace in _____.
 a) Green box   b) White box
 c) Yellow box   d) Black Satin Case

- iv) In Hindu epic, Ramayana, Lavana was _____.
 a) a priest   b) a minister
 c) a demon   d) a God

- v) The father in-law of the king was _____.
 a) a woodcutler   b) a petitioner
 c) a farmer   d) a magician

- vi) The three sons of chandala deserted the king because _____.
a) they were badly treated by the king
b) they were unhappy with their parents
c) they could stand independently on their own
d) they thought their father could not support them
- vii) Mr. Galloway couldn't talk _____ language.
a) English   b) Mexican
c) German   d) Spanish
- viii) The story 'Across the Bridge' is written by _____.
a) Graham Bell   b) Grammy Smith
c) Graham Greene   d) Graham Goldsmith
- ix) The amount paid to Delia for her hair is _____.
a) ten dollars   b) fifteen dollars
c) twenty dollars   d) thirty dollars
- x) The magi were wise men who brought gifts to _____.
a) Jim and Delia   b) Mother of Jesus
c) Mother Teressa   d) Infant Jesus

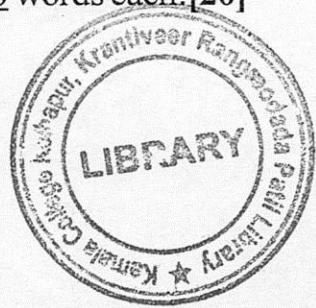
Q2) Answer any two of the following in about 200 words each:

[20]

- a) What was the routine of Mr. Joseph Galloway in the border town he lived?
- b) How did Delia and Jim express their love for each other on Christmas day?
- c) How did Liosel couple manage money to buy Diamond Necklace?

Q3) Write short notes on any four of the following in about 60 to 80 words each:[20]

- a) The significance of the story 'Lavana'.
- b) Mr. and Mrs. Liosel as a middle class couple.
- c) The ending of the story 'The Gift of Magi'.
- d) The encounter between Mr. Galloway and the detectives.
- e) The brevity in a short story.
- f) The moral in a short story.

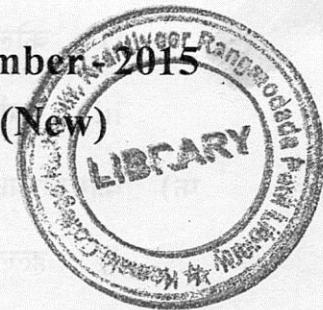

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015**MARATHI (Compulsory) (Paper - A) (New)**

अभिव्यक्ती : गद्य आणि उपयोजित मराठी

Sub. Code : 58423

Day and Date : Thursday, 19 - 11 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा. [10]

- अ) आंद्याच्या गाडीत कोणत्या गावचे दोन राजकीय गट बसले होते ?
i) वेसर्डे	ii) आकुर्डे
iii) सावर्डे	iv) वाघुर्डे
- ब) “ती बाळूमामाची कृपा. मी तरी डायरेक्ट मुदनाळ—आदमापूर ट्रिपा मारल्या.....” हा उद्गार कोणी काढला आहे ?
i) बज्याने	ii) आंद्याने
iii) सखा कुंभारने	iv) रंग्याने
- क) ‘पंचांग’ हा वैचारिक लेख कोणी लिहिला आहे ?
i) अनिल अवचट	ii) अशोक अवचट
iii) अनिरुद्ध अवचट	iv) आशिष अवचट
- ड) कोल्हापुरातील कोणता नाला पंचांगेला डायरेक्ट मिळतो ?
i) जयंती नाला	ii) दुधाळी नाला
iii) देवपूर नाला	iv) जयवंती नाला

A - 9

प्र.3) कारवारचा प्रवास करताना आलेले अनुभव प्र. के. अंत्रे यांनी कसे चित्रित केले आहेत?

किंवा

कोण-कोणत्या घटकांमुळे पंचगंगा प्रदुषित होऊन तिचे अस्तित्व धोक्यात आले आहे?

प्र.4) कृषिभूषण पुरस्कार मिळालेल्या शेतकऱ्याची मुलाखत घ्या.

[10]

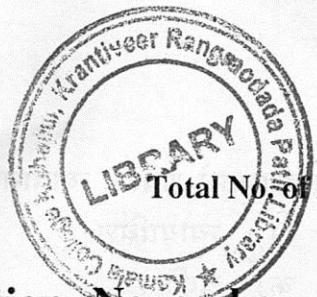
प्र.5) अ) साहित्यिकाचे परिचयपत्र तयार करा.

[5]

ब) तुमच्या महाविद्यालयात संपन्न झालेल्या वार्षिक पारितोषिक समारंभाची वृत्तपत्रासाठी बातमी तयार करा.

[5]

A - 1

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015

MARATHI (Optional) (Paper - I)

पाठ्यपुस्तक : अभिसूची

Sub. Code : 58441

Day and Date : Monday, 16 - 11 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[10]

- i) 'साहित्य आणि संस्कृती' या लेखात दिगंबर पाध्यांनी राम गणेश गडकन्यांच्या कोणत्या नाटकाचा शोकांतिका म्हणून उल्लेख केला आहे.
  - अ) नटसप्राट
  - ब) एकच प्याला
  - क) शांतता कोर्ट चालू आहे.
  - ड) लग्नाची बेडी
- ii) अर्थाचा एकच पदर कोणत्या भाषेला आवश्यक असतो ?
  - अ) साहित्यभाषा
  - ब) व्यवहारभाषा
  - क) शास्त्रभाषा
  - ड) बोलीभाषा
- iii) व्यंकटेश माडगूळकरांनी प्रामुख्याने कोणत्या प्रदेशाचे चित्रण आपल्या साहित्यातून केले आहे ?
  - अ) आदिवासी
  - ब) माणदेशी
  - क) कोकणी
  - ड) खानदेशी
- iv) सायकल पंकचर प्रसंगावरुन आनंद यादव यांची कोणती कथा आकाराला आली ?
  - अ) धुणं
  - ब) बाप्पा
  - क) कथा
  - ड) खलाल
- v) कोणतीही चांगली कविता काय टाळते ?
  - अ) छंदोबद्धता
  - ब) सामाजिकता
  - क) लयबद्धता
  - ड) भावविवशता
- vi) 'विनोदाची जातकुळी' या लेखातील बढाईखोर श्रीमंताचा बनावट डोळा हा विनोद कोणी सांगितला आहे ?
  - अ) मार्क ट्वेन
  - ब) राम गणेश गडकरी
  - क) नाना फडणीस
  - ड) लोकमान्य टिळक

- vii) काव्याचे शेवटचे न्यायासन कोणते ?
 अ) न्यायाधिश   ब) जनता
 क) वकील   ड) न्याय व्यवस्था
- viii) कथेची बीजधारणा कशी असावी ?
 अ) कृत्रिम   ब) चमत्कारीक
 क) मार्मीक   ड) स्वाभाविक
- ix) 'अर्धसत्य' चित्रपटाच्या 'शुटींग'ची दैनंदिनी कोणी लिहून काढली ?
 अ) विजय तेंडुलकर   ब) गोविंद निहलानी
 क) श्री. दा. पानवलकर   ड) ओमपुरी
- x) 'अर्धसत्य' चित्रपटात अनंत वलेमकर ही भूमीका कोणी केली आहे ?
 अ) ओमपुरी   ब) सदाशिव अमरापूरकर
 क) नसरूद्दीन शहा.   ड) अमरीश पुरी

प्र.2) गो. मा. पवार यांनी 'ग्रामीण संवेदन शीलता' या पाठातून ग्रामीण व शहरी जीवनपद्धती कशा प्रकारे चित्रित केली आहे ? [10]

किंवा

'विनोदाची जातकुळी' या पाठातून चि. वि. जोशी यांनी विनोदनिर्मितीची कोणकोणती कारणे सांगितली आहेत ?

प्र.3) 'कविता म्हणजे नेमकं काय असतं ?' या लेखात चंद्रकांत पाटील यांनी गद्याची व पद्याची भाषा यांची तुलना कशा प्रकारे केली आहे. [10]

किंवा

'कथेची बीजधारणा' म्हणजे काय ? हे स्पष्ट करून 'बाप्पा' या कथेची निर्मिती प्रक्रिया स्पष्ट करा.

प्र.4) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) ललित साहित्य कृती: एक जीवनानुभव
- ब) व्यवहारभाषा
- क) अप्पासाहेब मराठे मार्गावरील शुटिंग

प्र.5) पुढील पैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा. [10]

- अ) 'निर्मलग्राम काळाची गरज'
- ब) मी लेखक झालो तर .....

ঃঃঃঃ

Seat No.	
-------------	--

B. A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015**HINDI (Optional) (Paper - I) (New Syllabus)****आधुनिक हिंदी साहित्य (ऐच्छिक)****पाठ्यपुस्तक : साहित्यविविधा****Sub. Code : 58444****Day and Date : Tuesday, 17 - 11 - 2015****Total Marks : 50****Time : 12.00 noon. to 2.00 p.m.**

- सूचनाएँ:**
- 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
  - 2) दार्ड और लिखे गए अंक प्रश्न के लिए निर्धारित अंक हैं।

प्र.1) कोष्ठक में दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए।**[10]**

- i) 'मुझे तोड़ लेना' ऐसा पुष्ट -- ----- से कहता है।

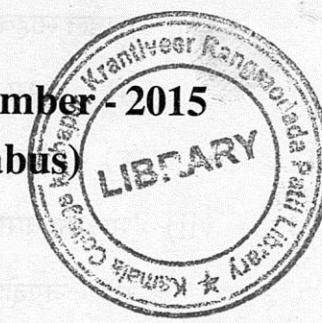
अ) वीरों	ब) प्रेमियों
क) वनमाली	ड) सप्राटों
- ii) परिचय इतना इतिहास यही, उमड़ी ----- थी मिट आज चली।

अ) कभी	ब) कल
क) परसों	ड) अब
- iii) 'गीत अगीत कौन सुंदर है?' यह कविता ----- काव्यसंग्रह से ली गई है।

अ) रेणुका	ब) हुंकार
क) रसवंती	ड) दिलावी
- iv) प्रेम ----- का दिखायी नहीं देता।

अ) पिता	ब) माता
क) बहन	ड) भाई
- v) गजलकार ने ----- गाते रहने के लिए कहा है।

अ) शायरों को	ब) कवियों को
क) कार्यकर्ताओं को	ड) दोस्तों को

vi) कण्डैल साहब ----- लगाए बैठे थे।

अ) कमेरा

ब) निशाना

क) फ़िल्म

ड) दूरबीन

vii) 'भोर का तारा' एकांकी के ----- लेखक है।

अ) जगदीशचंद्र माथुर

ब) भगवतीचरण वर्मा

क) हरिशंकर शर्मा

ड) हरिवंशराय बच्चन

viii) 'खलक' खुदा का, मुलुक बादशाह का, हुक्म ----- साहब का।

अ) मंत्री

ब) प्रधान

क) बडे

ड) छोटे

ix) निस्संदेह परमेसर ----- था।

अ) आवारा

ब) बेचारा

क) दिवाना

ड) पागल

x) मालती जोशी का जन्म 4 जून को ----- में हुआ था।

अ) दिल्ली

ब) मुंबई

क) औरंगाबाद

ड) कोलकत्ता

प्र.2) निम्नलिखित में से किन्हीं दो अवतरणों की संसंदर्भ व्याख्या कीजिए। [10]

अ) वह इष्टदेव के मंदिर की पूजा-सी

वह दीप-शिखा-सी शांत, भाव में लीन

वह क्रुर-काल-तांडव की स्मृती-रेखा सी

ब) जाओ रानी, याद रखेंगे ये कृतज्ञ भारतवासी

यह तेरा बलिदान जगावेगा स्वतंत्रता अविनाशी

होवे चुप इतिहास लगे सच्चाई को चाहे फाँसी

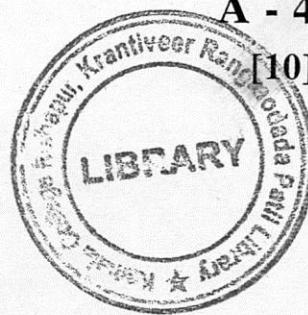
तेरा स्मारक तू ही होगी, तू खुद अमिट निशानी थी।

क) 'यह तीसरा आदमी कौन है?'

मेरे देश की संसद मौन हैं।

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

- अ) कवि शेखर जनता को किस प्रकार बलिदान के लिए तैयार करता है।
- ब) बच्चन की खद्दर प्रचारक टीम किस प्रकार काम करती थी।
- क) परमेसर किस प्रकार होली मनाता था।

प्र.4) 'विकटोरिया क्रॉस' कहानी का व्यंग्य स्पष्ट कीजिए।

[10]

अथवा

'लीडर' की विशेषताएँ बताइयें।

प्र.5) 'मेरे अधिकार कहाँ है?' कविता का आशय स्पष्ट कीजिए।

[10]

अथवा

'तीन दिन तीन रात' कविता में कफ्यू-जन्य-परिस्थिति का नागार्जुन ने किस प्रकार वर्णन किया है?

國立中央圖書館

中華人民共和國郵政部

印

中華人民共和國郵政部

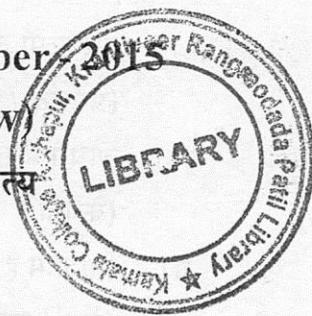
Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November

HINDI (Compulsory) (Paper - A) (New)

पाठ्यपुस्तक : प्रयोजनमूलक हिंदी और कहानी साहित्य

Sub. Code : 58424

Day and Date : Thursday, 19 - 11 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

- सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
2) दाईं ओर लिखे अंक प्रश्नों के गुण दर्शाते हैं।

प्र.1) निम्नलिखित वाक्यों के सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए। [10]

- अ) पंच परमेश्वर कहानी के लेखक ..... है।
(अज्ञेय / कमलेश्वर / प्रेमचंद / मोहन राकेश)
- ब) ..... के माध्यम से कहानीकार ने लोभी तथा शोषण की प्रवृत्ति पर प्रकाश डाला है।
(अलगु चौधरी / समझू साहु / जुम्मन शेख / रामधन मिश्र)
- क) अपना – अपना भाग्य की घटना ..... स्थल की है।
(नैनीताल / सिमला / कश्मीर / माथेरान)
- ड) अपना – अपना भाग्य ..... कहानी है।
(वर्णनात्मक / मनोवैज्ञानिक / ऐतिहासिक / जासूसी)
- इ) खाला ने ..... को पंचायत का प्रमुख बनाया।
(अलगू / जुम्मन / रामधन / दयाल)
- फ) बबर अली खाँ से ..... कर्ज लिया।
(साहू / जुम्मन / पीरबक्ष / प्रेमचंद)
- य) परिवार की इज्जत का प्रतीक ..... था।
(कफन / दुपट्टा / गमछा / परदा)

- र) ‘परमात्मा का कुत्ता’ कहानी के लेखक ..... |
 (प्रेमचंद / जैनेंद्र / यसपाल / मोहन राकेश)
- ल) चौधरी पीरबक्ष ..... मिल में मुंशीगिरि करते हैं |
 (कपड़ा / नामक / चीनी / तेल)
- व) मेरा नाम है बारह सौ छब्बीस बटा ..... है |
 (दस / पाच / सात / छः)

प्र.2) निम्नलिखित में से किन्हीं दो पत्रों का प्रारूप तैयार कीजिए। [10]

- अ) श्री मोहन देशमुख, 346, संत पेठ, पंढरपुर, मा. संपादक, है सामना सोलापुर, के नाम पत्र लिखकर अखबार समय पर न मिलने की शिकायत करते हैं – प्रारूप कीजिए।
- ब) सुश्री महादेव भोसले, ‘मातृछया’, 2401, विश्रामबाग, सांगली, मा. प्रबंधक दि सांगली बैंक, सांगली के नाम लिपीक पत्र के लिए आवेदन भेजता है। प्रारूप तैयार कीजिए।
- क) दयानंद महाविद्यालय, के डॉ. अशोक माने चार दिन कॉलेज नहीं आ सकते। आकास्मिक अवकास प्राप्त करने की दृष्टि से प्रार्थना पत्र भेजते हैं – प्रारूप तैयार कीजिए।

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [10]

- अ) संगणक का हिन्दी में प्रयोग।
- ब) संगणक के तीन उपयोग।
- क) संगणक के तीन अंगों का परिचय।

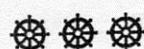
प्र.4) निम्नलिखित में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [10]

- अ) “‘परदा’” कहानी का संदेश।
- ब) ‘अपना अपना भारय’ का उद्देश्य।
- क) ‘पंच परमेश्वर’ का अलगू चौधरी।

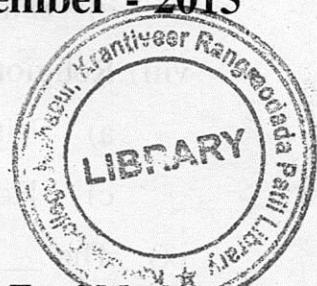
प्र.5) पंच परमेश्वर की कथावस्तु लिखिए। [10]

अथवा

ब्रेईमान और घुसखोर व्यवस्था पर प्रहार करने वाली कहानी ‘परमात्मा का कुत्ता’ है – स्पष्ट कीजिए।

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015**SOCIOLOGY****Introduction to Sociology (Paper - I)****Sub. Code : 58462****Day and Date : Tuesday, 17 - 11 - 2015****Total Marks : 50****Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.**

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Select the correct answer from given following alternatives [10]

- i) _____ is a subject-matter of sociology.
  - a) Social Interaction
  - b) Social relations
  - c) Social groups
  - d) All the above
- ii) The ideas on 'Evolution' is set by _____ scholar.
  - a) Karl Marx
  - b) Max Weber
  - c) Herbert Spencer
  - d) None of the above
- iii) Sociology is not a _____ science.
  - a) Empirical
  - b) Normative
  - c) Theoretical
  - d) None of the above
- iv) 'Conflict' is a _____ type of interaction.
  - a) Disintegrative
  - b) Integrative
  - c) Simple
  - d) None of the above
- v) _____ are the Social needs of society.
  - a) Protection of population
  - b) Self-sufficient
  - c) Continuity
  - d) All the above
- vi) The development of 'Social Institutions' is always _____ .
  - a) Planned
  - b) Unplanned
  - c) Negative
  - d) None of the above

- vii) The _____ institution is an agent of socialization.
- a) Small   b) Secondary
c) Family   d) None of the above
- viii) Religion is a system of _____.
a) Rituals and beliefs   b) Languages
c) Honest people   d) None of the above
- ix) The _____ is the medium of formal education.
a) Family   b) University
c) Social values   d) Religious thoughts
- x) _____ is a characteristic of culture.
a) Language   b) Sociality
c) Transmission   d) All the above

Q2) Answer the following questions in detail.

- i) Explain the Subject matter of sociology. [10]

OR

Discuss the characteristics of 'Human Society'.

- ii) Explain the characteristics of 'Family institution'. [10]

OR

Elucidate functions of the culture.

Q3) Write short-notes on any four of the following : [20]

- i) Origin of Sociology
ii) Co-operation -A type social interaction
iii) Functions of religion
iv) Formal education
v) Characteristics of social institution
vi) Components of culture

मराठी रूपांतर

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र.1) खाली दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा.

[10]

- i) समाजशास्त्राचा अभ्यास विषय ..... आहे.
 अ) सामाजिक आंतरक्रीया   ब) सामाजिक संबंध
 क) सामाजिक समूह   ड) वरील सर्व
- ii) 'उत्कांती' चे विचार ..... विचारवंताने मांडले.
 अ) कार्ल मार्क्स   ब) म्याक्स वेबर
 क) हर्बट स्पेन्सर   ड) यापैकी नाही
- iii) समाजशास्त्र ..... शास्त्र नाही.
 अ) अनुभवजन्य   ब) आदर्शवादी
 क) सैधातिक   ड) यापैकी नाही
- iv) संघर्ष ही ..... स्वरूपाची आंतरक्रीया आहे.
 अ) विघटनात्मक   ब) संघटनात्मक
 क) साधी   ड) यापैकी नाही
- v) ..... या समाजाच्या गरजा आहेत.
 अ) लोकसंख्येचे जतन   ब) स्वयंपूर्तता
 क) सातत्य   ड) वरील सर्व
- vi) सामाजिक संस्थाचा विकास ..... स्वरूपाचा असतो.
 अ) नियोजित   ब) अनियोजित
 क) नकारात्मक   ड) यापैकी नाही
- vii) सामाजिकरणाचे ..... संस्था साधन आहे.
 अ) साधी   ब) दुष्यम
 क) कुंदूब   ड) यापैकी नाही

- viii) धर्म ..... ची एक व्यवस्था आहे.
- अ) श्रद्धा आणि विधी   ब) भाषा
- क) प्रामाणिक व्यक्ती   ड) यापैकी नाही
- ix) औपचारीक शिक्षणाचे ..... माध्यम आहे.
- अ) कुंटब   ब) विद्यापीठ
- क) सामाजिक मुल्ये   ड) धार्मिक विचार
- x) संस्कृतीचे ..... वैशिष्ट आहे.
- अ) भाषा   ब) सामाजिकता
- क) हस्तांतर   ड) वरील सर्व

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

- i) समाजशास्त्राचा अभ्यास विषय स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

मानवी समाजाच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

- ii) 'कुंटब संस्थेची' वैशिष्ट स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

संस्कृतीची कार्ये विषद करा.

प्र.3) खालील पैकी कोणत्याही 'चारावर' टीपा लिहा.

[20]

- i) समाजशास्त्राचा उद्य
- ii) सहकार-सामाजिक आंतरक्रीयेचा प्रकार
- iii) धर्माची कार्ये
- iv) औपचारीक शिक्षण
- v) सामाजिक संस्थेची वैशिष्ट
- vi) संस्कृतीचे घटक

⌘⌘⌘

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015
HISTORY

Rise of Maratha Power (1600 -1707) (Paper - I)
Sub. Code : 58461

Day and Date : Thursday, 26 - 11 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by choosing the appropriate alternative given below. [10]

- a) 'Shivbharat' Mahakavya has been written by _____.
 i) Parmananda   ii) Keshav Pandit
 iii) Jayram Pinde   iv) Raghunath Hanumante
- b) Krishnaji Anant Sabhasad wrote 'Sabhasad Bakhar' at _____.
 i) Panahalgad   ii) Jinji
 iii) Dharwad   iv) Karwar
- c) The main office of East India Company was at _____.
 i) London   ii) Mumbai
 iii) Madras   iv) Surat
- d) Chhatrapati Shivaji Maharaj achieved victory over Javli in _____.
 i) 1655   ii) 1656
 iii) 1657   iv) 1659
- e) Pawankhind is known as _____.
 i) Taraskhind   ii) Panahlakhind
 iii) Gajapurkhind   iv) Patitpavankhind
- f) _____ was camped on Sinhagad route when Chhatrapati Shivaji Maharaj attacked Shahistekhan.
 i) Ramsing   ii) Jaswantsingh
 iii) Ajitsingh   iv) Dilersingh
- g) _____ was the killedar of Purandar.
 i) Tanaji   ii) Baji Prabhu
 iii) Murarbaji   iv) Madari Mehtar

- h) The first coronation of Chhatrapati Shivaji Maharaj took place at the hands of _____.
- i) Keshav Bhatt   ii) Nischalpuri
  - iii) Gaga Bhatt   iv) Krishnaji Bhaskar
- i) Chhatrapati Shivaji Maharaj attacked the _____ region near Goa in 1667.
- i) Bardesh   ii) Karwar
  - iii) Konkan   iv) Rameshawar
- j) _____ is known as a 'Bhadra Kali'.
- i) Tarabai   ii) Soyrabai
  - iii) Jijabai   iv) Yesubai

Q2) Answer the following questions in detail.

- a) Write the importance of the English Records on the Maratha History. [10]

OR

Give the causes of Chhatrapati Shivaji Maharaja's first sack of Surat.

- b) Write about the relations between the Portuguese and Chhatrapati Shivaji Maharaj. [10]

OR

Write about the Mughal - Maratha struggle under the leadership of Maharani Tarabai.

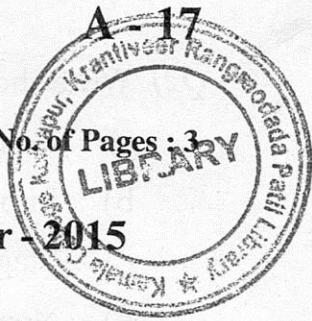
Q3) Write short notes (any four):

[20]

- a) Khaphikhan
- b) Attack on Shahistekhan
- c) Treaty of Purandar
- d) Causes of coronation of Chhatrapati Shivaji Maharaj
- e) Importance of Karnatak expedition
- f) Chhatrapati Sambhaji Maharaj

Seat No.	
----------	--

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015

HOME - SCIENCE (Paper - I)

Introduction to Home - Science

Sub. Code : 58472

Day and Date : Friday, 20 - 11 - 2015

Total Marks : 40

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) Draw a neat diagram wherever necessary.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternative : [5]

- a) _____ is a human resource.
  - i) Money
  - ii) Hospital
  - iii) Post-office
  - iv) Time
- b) _____ is very expensive method of cooking.
  - i) Solar cooking
  - ii) Microwave cooking
  - iii) Pressure cooking
  - iv) Frying
- c) Sex of offspring is determined by _____ chromosome of father.
  - i) 20
  - ii) 21
  - iii) 22
  - iv) 23
- d) _____ is the edges of clothes which are made with heavier and more closely placed warp yarns.
  - i) Warp
  - ii) Weft
  - iii) Selvedge
  - iv) None of these
- e) _____ is an important function of protein.
  - i) Body building
  - ii) Production of immunity
  - iii) Energy yielding
  - iv) Above all

P.T.O.

Q2) Write short notes (Any Three) :

[15]

- a) Controlling
- b) Importance and care of clothing
- c) Stages of development
- d) Non-human resources
- e) Social and Psychological functions of food.

Q3) Write in detail on following questions (Any Two) :

[20]

- a) Explain the importance and scope of Home management.
- b) Define development and explain principles of development.
- c) Define fibre. Explain general characteristics of natural and manmade fibres.

मराठी रूपांतर

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक हे संपूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

[5]

- अ) ..... हे मानवीय संसाधन आहे.
  - i) पैसा
  - ii) हॉस्पिटल
  - iii) पोस्टऑफिस
  - iv) वेळ
- ब) ..... ही अन्न शिजवण्याची खूप महाग पद्धत आहे.
  - i) सूर्यचूलीवर अन्न शिजवणे
  - ii) सूक्ष्मलहरी मट्टीत अन्न शिजवणे
  - iii) वाफेच्या दाबाखाली अन्न शिजवणे
  - iv) तळणे
- क) अपत्याचे लिंग हे पित्याच्या ..... व्या रंगसूत्राच्या जोडीकडून निश्चित होते.
  - i) 20
  - ii) 21
  - iii) 22
  - iv) 23

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून सिकाऱ्या जागा भरा.

[10]

- अ) 'शिवभारत' हे महाकाव्य ..... नी लिहले आहे.
i) परमानंद	ii) केशव पंडीत
iii) जयराम पिंडे	iv) रघुनाथ हनमंते
- ब) ..... या ठिकाणी कृष्णाजी अनंत सभासदाने 'सभासद बखर' लिहली.
i) पन्हाळगड	ii) जिंजी
iii) धारवाड	iv) कारवार
- क) ईस्ट इंडिया कंपनीचे मुख्य कार्यालय ..... येथे आहे.
i) लंडन	ii) मुंबई
iii) मद्रास	iv) सुरत
- ड) ..... साली छत्रपती शिवाजी महाराजांनी जावळी जिंकून घेतली
i) 1655	ii) 1656
iii) 1657	iv) 1659
- इ) पावनखिंडीस ..... म्हणून ही ओळखले जाते.
i) तरसखिंड	ii) पन्हाळाखिंड
iii) गजापूरखिंड	iv) पतितपावन खिंड
- फ) छत्रपती शिवाजी महाराजांनी शाहिस्तेखानावर छापा टाकला तेव्हा सिंहगड मार्गावर ..... हा रजपूत सरदार छावणी टाकून होता.
i) रामसिंग	ii) जसवंतसिंग
iii) अजितसिंग	iv) दिलरसिंग
- य) ..... हा पुरंदरचा किल्लेदार होता.
i) तानाजी	ii) बाजीप्रभू
iii) मुराबाजी	iv) मदरी मेहतर
- र) ..... यांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पहिल्या राज्याभिषेकावेळी पौरोहित्य केले
i) केशवभट्ट	ii) निश्चलपुरी
iii) गागाभट्ट	iv) कृष्णाजी भास्कर

- ल) गोव्या शेजारील ..... प्रांतावर छत्रपती शिवाजी महाराजांनी इ.स. 1667 मध्ये स्वारी केली.
- i) बारदेश ii) कारवार
  - iii) कोकण iv) रामेश्वर
- ब) ..... यांना 'भद्रकाली' म्हणून ओळखले जाते.
- i) ताराबाई ii) सोयराबाई
  - iii) जिजाबाई iv) येसुबाई

प्र.2) दिर्घोत्तरी प्रश्न:

- अ) मराठ्यांच्या इतिहासास उपयुक्त इंग्रजी साधनांचे महत्त्व सांगा. [10]

किंवा

छत्रपती शिवाजी महाराजांनी केलेल्या पहिल्या सुरत लूटीची कारणे सांगा.

- ब) छत्रपती शिवाजी महाराज – पोर्टूगीज संबंधाची माहिती द्या. [10]

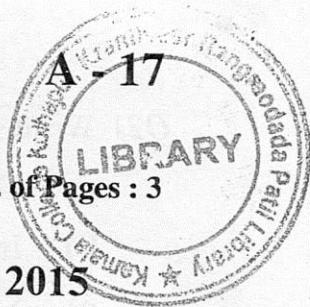
किंवा

महाराणी ताराबाईच्या नेतृत्वाखाली झालेल्या मुघल-मराठा संघर्षाची माहिती द्या.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

- अ) खाफीखान
- ब) शाहिस्तेखानावर छापा
- क) पूरंदर तह
- ड) छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या राज्याभिषेकाची कारणे
- इ) कर्नाटक मोहिमेचे महत्त्व
- फ) छत्रपती संभाजी महाराज

Seat No.	
----------	--

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015

HOME - SCIENCE (Paper - I)

Introduction to Home - Science

Sub. Code : 58472

Day and Date : Friday, 20 - 11 - 2015

Total Marks : 40

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) Draw a neat diagram wherever necessary.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternative : [5]

- a) _____ is a human resource.
  - i) Money
  - ii) Hospital
  - iii) Post-office
  - iv) Time
- b) _____ is very expensive method of cooking.
  - i) Solar cooking
  - ii) Microwave cooking
  - iii) Pressure cooking
  - iv) Frying
- c) Sex of offspring is determined by _____ chromosome of father.
  - i) 20
  - ii) 21
  - iii) 22
  - iv) 23
- d) _____ is the edges of clothes which are made with heavier and more closely placed warp yarns.
  - i) Warp
  - ii) Weft
  - iii) Selvedge
  - iv) None of these
- e) _____ is an important function of protein.
  - i) Body building
  - ii) Production of immunity
  - iii) Energy yielding
  - iv) Above all

P.T.O.

Q2) Write short notes (Any Three) :

[15]

- a) Controlling
- b) Importance and care of clothing
- c) Stages of development
- d) Non-human resources
- e) Social and Psychological functions of food.

Q3) Write in detail on following questions (Any Two) :

[20]

- a) Explain the importance and scope of Home management.
- b) Define development and explain principles of development.
- c) Define fibre. Explain general characteristics of natural and manmade fibres.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक हे संपूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

[5]

- अ) ..... हे मानवीय संसाधन आहे.
  - i) पैसा
  - ii) हॉस्पिटल
  - iii) पोस्टऑफिस
  - iv) वेळ
- ब) ..... ही अन्न शिजवण्याची खूप महाग पद्धत आहे.
  - i) सूर्यचूलीवर अन्न शिजवणे
  - ii) सूक्ष्मलहरी मट्टीत अन्न शिजवणे
  - iii) वाफेच्या दाबाखाली अन्न शिजवणे
  - iv) तळणे
- क) अपत्याचे लिंग हे पित्याच्या ..... व्या रंगसूत्राच्या जोडीकडून निश्चित होते.
  - i) 20
  - ii) 21
  - iii) 22
  - iv) 23

- ड) ..... म्हणजे कापडाच्या दोन्ही बाजूला ताणे घट्ट विणून जाड केलेले कापड होय.
- i) ताणे
  - ii) बाणे
  - iii) काठ
  - iv) यापैकी नाही
- इ) ..... हे प्रथिनांचे महत्वाचे कार्य आहे.
- i) शरीर बांधणी
  - ii) रोग प्रतिकार शक्ती निर्माण करणे
  - iii) उर्जानिर्मिती
  - iv) वरील सर्वे

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणतेही तीन)

[15]

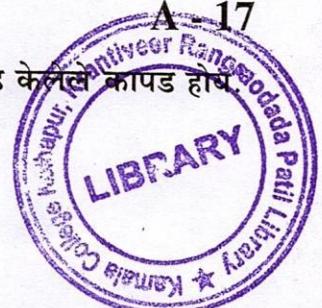
- अ) नियंत्रण
- ब) कपड्याचे महत्व व काळजी
- क) विकासाच्या अवस्था
- ड) अमानवीय संसाधने
- इ) अन्नाचे सामाजिक व मानसिक कार्ये

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) गृहव्यवस्थानाचे महत्व व व्याप्ती विशद करा.
- ब) विकासाची व्याख्या सांगा व विकासाची तत्वे स्पष्ट करा.
- क) तंतूची व्याख्या लिहा. नैसर्गिक व मानवनिर्मित तंतूची सर्वसाधारण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

- ड) ..... म्हणजे कापडाच्या दोन्ही बाजूला ताणे घट विणून जाड केलले कापड होय.
 i) ताणे ii) बाणे
 iii) काठ iv) यापैकी नाही
- इ) ..... हे प्रथिनांचे महत्वाचे कार्य आहे.
 i) शरीर बांधणी ii) रोग प्रतिकार शक्ती निर्माण करणे
 iii) उर्जानिर्मिती iv) वरील सर्व.

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणतेही तीन)

[15]

- अ) नियंत्रण
- ब) कपड्याचे महत्व व काळजी
- क) विकासाच्या अवस्था
- ड) अमानवीय संसाधने
- इ) अन्नाचे सामाजिक व मानसिक कार्ये

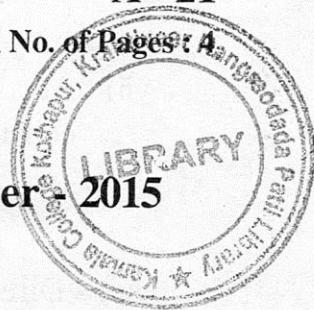
प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) गृहव्यवस्थानाचे महत्व व व्याप्ती विशद करा.
- ब) विकासाची व्याख्या सांगा व विकासाची तत्वे स्पष्ट करा.
- क) तंतूची व्याख्या लिहा. नैसर्गिक व मानवनिर्मित तंतूची सर्वसाधारण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015
POLITICAL SCIENCE (Optional)
Indian Government (Paper - I)
Sub. Code : 58464

Day and Date : Saturday, 21 - 11 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Choose the correct alternative from the following. [10]

- i) When the Morle-Minto Reforms Act was adopted?
  - a) 1909
  - b) 1919
  - c) 1935
  - d) 1947
- ii) Who was the Chairman of the 'Drafting Committee' of the Indian Constitution?
  - a) Sardar Patel
  - b) Pandit Jawaharlal Nehru
  - c) Dr. Rajendra Prasad
  - d) Dr. Babasaheb Ambedkar
- iii) Which article includes 'Right to constitutional Remedies' in the Indian constitution?
  - a) Article 32
  - b) Article 34
  - c) Article 36
  - d) Article 38
- iv) The laws enacted by the parliament are according to constitution or not is power of supreme court called as _____.
  - a) Judicial order
  - b) Judicial review
  - c) Judicial activism
  - d) Judicial decision
- v) Who is the present speaker of the 'Lok Sabha'?
  - a) Smt. Sumitra Mahajan
  - b) Smt. Meera Kumar
  - c) Smt. Ambika Soni
  - d) Smt. Sushma Swaraj
- vi) When did the Indian constitution actually implemented?
  - a) 15th August 1947
  - b) 26th January 1949
  - c) 26th November 1949
  - d) 26th January 1950

- vii) According to 1946 tri-minister plan, How many members did the constitution council consist of?
- a) 379 Members   b) 389 Members
c) 390 Members   d) 391 Members
- viii) 'Directive principles of state policy' are included in which articles of the Indian constitution?
- a) Article 37 to 52   b) Article 39 to 51
c) Article 36 to 51   d) Article 42 to 62
- ix) Who has the power to exercise casting vote in Loksabha?
- a) Speaker   b) President
c) Vice-president   d) Prime minister
- x) Who is the present pri-minister of India?
- a) Dr. Manmohan Sing   b) Narendra Modi
c) Sharad Pawar   d) None of these

Q2) Give answers to the following questions :

- a) Explain the salient features of the Indian constitution [10]

OR

Explain the Right to constitutional Remedies.

- b) Explain composition, powers and functions of the Loksabha. [10]

OR

Explain composition, powers and functions of the Supreme Court.

Q3) Write short notes on (any four) [20]

- a) Reforms Act of 1935
b) Right to freedom
c) Fundamental Duties
d) Prime-Minister of India
e) Judicial Review
f) Directive principles of State Policy

मराठी रुपांतर

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविने आवश्यक आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) पुढे दिलेल्या पर्यायी उत्तरातून अचूक पर्याय निवडा व लिहा.

[10]

- i) मोर्ले-मिंटो सुधारणा कायदा केव्हा मंजुर केला ?

अ) 1909	ब) 1919
क) 1935	ड) 1947
- ii) भारतीय राज्यघटनेच्या 'मसुदा समितीचे' अध्यक्ष कोण होते ?

अ) सरदार पटेल	ब) पंडीत जवाहरलाल नेहरू
क) डॉ. राजेंद्र प्रसाद	ड) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- iii) भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमात 'घटनात्मक उपाययोजनेच्या हक्काचा समावेश करण्यात आला आहे ?

अ) कलम 32	ब) कलम 34
क) कलम 36	ड) कलम 38
- iv) कायदेमंडळाने केलेले कायदे घटनेशी सुसंगत आहेत किंवा नाहीत हे ठरविण्याच्या अधिकाराला काय म्हणतात.

अ) न्यायालयीन आदेश	ब) न्यायालयीन पुनर्विलोकन
क) न्यायालयीन सक्रियता	ड) न्यायालयीन निर्णय
- v) लोकसभेच्या विद्यमान 'सभापती' कोण आहेत ?

अ) श्रीमती सुमित्रा महाजन	ब) श्रीमती मिराकुमार
क) श्रीमती अंबिका सोनी	ड) श्रीमती सुषमा स्वराज
- vi) भारतीय संविधानाची अंमलबजावणी प्रत्यक्षात केव्हापासून करण्यात आली ?

अ) 15 ऑगस्ट 1947	ब) 26 जानेवारी 1949
क) 26 नोव्हेंबर 1949	ड) 26 जानेवारी 1950
- vii) 1946 च्या त्रिमंत्री योजनेनूसार, किती सदस्यांची घटना समिती स्थापन करण्यात आली होती.

अ) 379 सदस्य	ब) 389 सदस्य
क) 390 सदस्य	ड) 391 सदस्य

- viii) भारतीय राज्यघटनेमध्ये 'राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे' कोणत्या कलमामध्ये समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.
- अ) कलम 37 ते 52   ब) कलम 39 ते 51
 क) कलम 36 ते 51   ड) कलम 42 ते 62
- ix) लोकसभेत निर्णयिक मत देण्याचा अधिकार कोणाला आहे?
- अ) सभापती   ब) राष्ट्रपती
 क) उपराष्ट्रपती   ड) पंतप्रधान
- x) भारताचे विद्यमान पंतप्रधान कोण आहेत?
- अ) डॉ. मनमोहन सिंग   ब) नरेंद्र मोदी
 क) शरद पवार   ड) या पैकी नाही

प्र.2) पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

घटनात्मक उपायांचा अधिकार स्पष्ट करा.

- ब) लोकसभेची रचना अधिकार व कामे स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

सर्वोच्च न्यायालयाची, अधिकार व कार्ये विशद करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

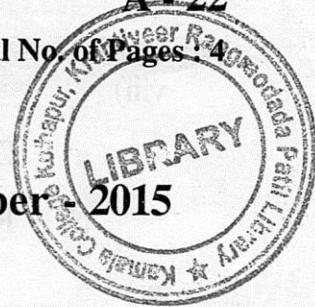
[20]

- अ) 1935 चा सुधारणा कायदा
 ब) स्वातंत्र्याचा अधिकार
 क) मुलभूत कर्तव्ये
 ड) भारताचा पंतप्रधान
 इ) न्यायालयीन पुनर्विलोकन
 फ) राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे

⊖ ⊖ ⊖

Seat No. _____

A - 22
Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015

PSYCHOLOGY (Optional)

Introduction to Psychology (Paper - I)

Sub. Code : 58469

Day and Date : Monday, 23 - 11 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences choosing correct alternative. [10]

- i) Behaviouristic approaches developed by _____.
a) John B. Watson   b) Frued
c) Pavlov   d) Allport
- ii) Behaviour is called, stimulus, organism and _____.
a) Response   b) Variable
c) Group   d) None of these
- iii) _____ gland is called master gland.
a) Pituitary   b) Thyroid
c) Parathyroid   d) None of these
- iv) Meaningful _____ is called perception.
a) sensation   b) motivation
c) emotion   d) memory
- v) Hunger is a _____ motivation.
a) social   b) physiological
c) personal   d) none of these
- vi) _____ as private secretary of the brain.
a) Thalamus   b) Hypothalamus
c) Pons   d) Neuron
- vii) _____ is internal force.
a) Motivation   b) Sensation
c) Achievement   d) Thinking

- viii) _____ proposed evolutionary perspective.
- Darvin
  - Adler
  - Rojars
  - Watson
- ix) _____ is one of the Gestalt principles of perception.
- Similarity
  - Attention
  - Emotion
  - None of these
- x) _____ proposed hierarchy of motives.
- Cattel
  - Maslow
  - Binet
  - Adler

Q2) Answer the following questions.

- a) Define psychology. Explain perspectives of psychology. [10]

OR

Describe the structure of neuron and synapse.

- b) What is perception? Explain Gestalt principles of perception. [10]

OR

Describe physiological motives.

Q3) Write short notes (any four) :

[20]

- Goals of psychology
- Cerebrum
- Factors influencing perception
- Aggression motive
- Experimental method
- Hierarchy of motives

LIBRARY

मराठी रूपांतर

- व्याना :
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पूर्ण करा.

[10]

- i) वर्तनवादी दृष्टिकोन ..... यांनी विकसित केला.
  - अ) जॉन.बी.वॅट्सन
  - ब) फ्रॉईड
  - क) पॅब्हलॉव्ह
  - ड) ऑलपोर्ट
- ii) वर्तन म्हणजे उद्दीपक जीव आणि ..... होय.
  - अ) प्रतिक्रिया
  - ब) परिवर्त्य
  - क) समूह
  - ड) यापैकी कांही नाही
- iii) ..... ग्रंथीला प्रधान ग्रंथी म्हणतात.
  - अ) मस्तक
  - ब) कंठस्थ
  - क) उपकंठस्थ
  - ड) यापैकी काही नाही
- iv) अर्थपूर्ण ..... म्हणजे संवेदन होय.
  - अ) वेदन
  - ब) प्रेरणा
  - क) भावना
  - ड) स्मरण
- v) भूक ही एक ..... प्रेरणा आहे.
  - अ) सामाजिक
  - ब) शारीरिक
  - क) व्यक्तिगत
  - ड) यापैकी कांही नाही
- vi) ..... ला मेंदूचा खासगी चिटणीस म्हणतात.
  - अ) थलॉमस (चेताक्षेपक)
  - ब) अधः चेताक्षेपक
  - क) मज्जासेतू
  - ड) मज्जापेशी
- vii) ..... ही आंतरिक शक्ती आहे.
  - अ) प्रेरणा
  - ब) वेदन
  - क) संपादन
  - ड) विचार

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) मानसशास्त्राची व्याख्या द्या. मानसशास्त्रातील दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
किंवा
मज्जापेशी आणि मज्जाबंधाच्या रचणेचे वर्णन करा.

ब) संवेदन म्हणजे काय? संवेदनाची समष्टीवादी तत्त्वे स्पष्ट करा.
किंवा
शारीरिक प्रेरणाचे वर्णन करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

- अ) मानसशास्त्राची ध्येये / उद्दिष्ट्ये

ब) मोठा मेंदू

क) संवेदनावर प्रभाव टाकणारे घटक

ड) आक्रमक प्रेरणा

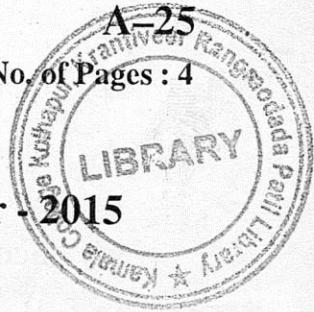
इ) प्रयोग पद्धती

फ) प्रेरणाची वर्चस्वश्रेणी

Seat No.	
----------	--

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, November - 2015

ECONOMICS (Optional) (New)

Indian Economy (Paper - I)

Sub. Code : 58463

Day and Date : Tuesday, 24 - 11 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative. [10]

- i) In Indian economy, the share of _____ sector in National Income is declining.
  - a) Industrial
  - b) Service
  - c) Agricultural
  - d) None of these

- ii) Jawahar Rozagar Yojana started in the year _____.
  - a) 1980
  - b) 1989
  - c) 1997
  - d) 2005

- iii) India adopted new Economic policy in _____ year.
  - a) 1951
  - b) 1981
  - c) 1991
  - d) None of these

- iv) The proportion of world population living in India is _____.
  - a) 5%
  - b) 30%
  - c) 10%
  - d) 17.5%

- v) The average number of persons living per-square k.m. known as of population _____.
  - a) Growth
  - b) Health
  - c) Density
  - d) None of these

- vi) Inequality of income can be reduced through _____.
  - a) Taxation
  - b) Saving
  - c) Loan
  - d) None of these
- vii) Economic Reforms affected adversely on _____.
  - a) Agriculture
  - b) Industry
  - c) Labour
  - d) Capital
- viii) Inequality in income is _____ in India.
  - a) Reducing
  - b) Growing
  - c) Rapidly reducing
  - d) Stable
- ix) According to 2001 census the sex ratio was _____.
  - a) 972
  - b) 950
  - c) 933
  - d) None of these
- x) _____ is the compulsory payment given by the people to the Government.
  - a) Loan
  - b) Donation
  - c) Tax
  - d) None of these

Q2) Answer the following questions in detail.

[20]

- a) Explain the features of Indian economy as a mixed economy.

OR

Explain major financial sector reforms in India.

- b) State the causes of fast growth of population in India.

OR

State the causes of unemployment in India.

Q3) Write short notes. (Any four)

[20]

- a) Criteria of inclusive Growth.
- b) Reforms in Banking sector.
- c) Tax reforms in India.
- d) The adverse effects of increasing population.
- e) Causes of poverty in India.
- f) Causes of unemployment.